

„Stworzenie świata”

14. 1. 1949 r. Koncert Symfoniczny Filharmonii Śląskiej. Program: Oratorium Haydna „Stworzenie Świata”. Wykonawcy: Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Śląskiej, chór mieszany „Ogniwo”, oraz soliści: Irena LEWIN-SKA (sopran) Bogdan PĄPROCKI (tenor) i Antoni MAJAK (bas). Dyrygent Witold KRZEMIŃSKI.

Tekst dzieła, zawarty przez Lindley'a w formie utworu poetyckiego, opiera się na biblijnym opowiadaniu o stworzeniu świata. Pod względem budowy oratorium składa się z trzech części. Pierwsze dwie poświęcone są kolejnym opisom rzekomych sześciu dni stworzenia świata. Część trzecia obrazuje sielankową miłość pierwszej pary ludzkiej, Adama i Ewy. Muzyczno - słowną treść kompozytor podaje w formie recytatywów, arii solowych, duetów, tercetów, partyj chórowych i orkiestrowych.

Jako kompozycja muzyczna oratorium przedstawia wysokie wartości. Podziwiamy w niej jasność budowy, jednolitość stylu, świeżość pomysłów, bogactwo stosowanych środków wyrazu muzycznego i mistrzowskie władanie techniką kompozytorską. Do najpiękniejszych fragmentów w całym dziele należą: wstęp, malujący początkowy chaos we wszechświecie, stworzenie świata, aria Rafaela, opiewająca burzę, aria Gabriela, sławiąca piękno przyrody, chórowe hymny pochwalne, wreszcie na zakończenie drugiej i trzeciej części potężne dwutematowe fugi.

Haydnowskie oratorium — to dzieło o cechach reformatorskich. Wprawdzie gdzie niegdzie napotykamy wpływy Haendla, ale w całości Haydn zdobył się na szereg innowacji. Najważniejsze, to samodzielniejsze potraktowanie orkiestry, większa ruchliwość strony wokalnej oraz

połączenie partyj chórowych z solowymi.

Wykonawcy koncertu dołożyli wszelkich starań, by oratorium wypadło jak najlepiej. Z solistów na pierwszym miejscu należy wymienić Irenę Lewińską, której głos wydaje się specjalnie predystynowany do odtwarzania muzyki o tym charakterze. Jednakże w wykonaniu nie których partyj dostrzegliśmy miejsca słabiej wypracowane Antoniemu Majakowi i Bogdanowi Paprockiemu, jako artystom operowym, nieco trudniej było utrzymać się w stylu oratoryjnym. Tym niemniej większość arii podanych przez nich — zwłaszcza przez Majaka — wypadła bardzo przekonująco.

Chór „Ogniwo” może poszczycić się bogatą tradycją w wykonaniu arcydzieł muzyki chórowej. Wystawienie oratorium „Stworzenie Świata” — to jeden z dalszych jego sukcesów. Zespół przygotował dzieło pod kierunkiem swego stałego dyrygenta, Karola Stryji, który partię chórową wypracował nader sumiennie i precyzyjnie.

Dyrygent koncertu, Witold Krzemiński dobrze panował nad chórem i orkiestrą. W celu staranniejszego opracowania całości pod względem zaokrąglenia muzycznej frazy i dynamiki warto było poświęcić jeszcze parę prób. Obydwie fugi były podane w tempie nieco za szybkim.

Piękną prelekcję przed koncertem wygłosił dyrektor Szkoły Muzycznej im. Karłowicza, ob. Marian Łęgowski. Dla lepszego zrozumienia dzieła należało załączyć jeszcze tekst słowny do programów.

Koncert cieszył się dużym powodzeniem, czego dowodziła liczna frekwencja i entuzjazm publiczności, z jakim przyjęła dzieło.

A. DYGACZ

Tyt. 18. I 1948r

112
95

900. —